16 jaar, No. 58. 's HERTOGENBOSCH. Dingsdag 14 Mei 1844.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad

ABONNEMENTS PRIJS
Voor de Stad f 12.
Franco per post » 14.

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents zegel

DE ROOMSCH-KATHOLIJKE GODSDIENST gevaarlijk voor den Staat,

door A. F. B. te O.

Onder dezen titel is onlangs eene brochure in het licht verschenen, die ongetwijfeld nog al lezers zal hebben gevonden. Hoezeer dezelve bij de drukkers des *Evangelischen Kerkbodes* is uitgekomen, weten wij echter niet, dat deze er loffelijk melding van heeft gemaakt, zoo als weleer van de *Woorden des Zieners tot zijne Broederen*, waarvan het een ware tegenhanger is. Doch evenmin weten wij, dat het Evangelische Blad zijne lezers tegen dit schandschrift, dit non plus ultra van fanatismus en onverdraagzaamheid heeft gewaarschuwd, wat het nogtans billijker wijze en tot zijne eigene eer had behooren te doen, met veel meer reden nog dan een Duitsch Protestantsch Blad, de *Berliner literarische Zeitung*, den beruchten *Ellendorf* gispt, en onder anderen van hem zegt, wat zoo juist op den schrijver van dit libel toepasselijk schijnt: « Eene menigte van halfverduwde denkbeelden, in steeds opgewonden rhetorischen stijl maken zijn werk uit; het talent bestaat meer in den hartstogt, in kijven, dan in redetwisten. — De Katholijken zullen naauwelijks op het boek acht slaan, en de Protestanten hebben geene behoefte aan zulken kampvechter. »

Doch het schijnt, dat eenige onzer Protestanten, wel degelijk aan zulken kampvechter behoefte gevoelen, en het is daarom ook, dat wij een oogenblik bij dit geschrift willen stilstaan. Onze lezers zullen zien, voor welken graad van opgewondenheid sommige protestanten in ons land vatbaar zijn, en welke gevoelens zekere lieden in Nederland het volk trachten mede te deelen.

Tot een staaltje van de gematigdheid, waarop some Protestanten tegen over de Katholijken durven bogen, zouden wij uit dit werkje, dat naauwelijks honderd bladzijden telt, honderde uitdrukkingen kunnen aanhalen, de eene al virulenter dan de andere. Zoo worden er de priesters voor den voet met den naam bestempeld van *zedeloozen, ontuchtigen, gruwelijke lasteraars, verdervers, haters van alle menschelijkheid, roofdieren; geestelijke monsters, gemaskerde monsters; monsters van zedeloosheid, pesten der maatschappij, bloeddorstigen, gewetenlooze booswichten* enz. Rome wordt niet anders genoemd dan met een of ander bijvoegsel, als « Heidensch Rome, Rome's bloeddorstige magt, gelukzaligheid verwoestende Godsdienst van Rome, hongerige kaken van Rome, onmenschelijk rijk der Pausen, broeinest van roovers en bandieten enz." De woorden *domheid*, *vloek* en *vervloeken*, *bloed* en *moord*, *helsch* en *duivelsch* staan schier op elke bladzijde te lezen. Niet genoeg dat de Priesters *geldgierigen, huichelaars, verraders* zijn, dat zij gezegd worden door de *absolutie tot alle gruwelen te vervoeren*, zij moeten zich nog daarenboven getroosten, *Heidensche Priesters, vijanden van God en der menschen, kinderen des duivels* te heeten. En zoo eenige dier benamingen bij voorkeur den Jezuiten worden gegeven, zoo kan men uit de volgende, letterlijk afgeschreven Sorites afleiden, welke bedoeling men daarmeê heeft: « Koningsmoorders zijn discipelen der Jezuiten, » Jezuiten zijn werktuigen van den Paus, » de Paus behoort alleen te huis in uwe » Godsdienst, uwe Godsdienst is gevaarlijk » voor den Staat en deszelfs Hoofden. En » hier zeg ik *punctum!*"

Wat dunkt u, lezer? Doch gij kunt u geen gedacht van dit fanatiek pamphlet maken, zonder het zelf te lezen. Ik sla het open, zoo als ik ter loops de hevigste uitdrukkingen er in heb onderschrapt, en zie op eens voor mijne oogen staan: *banbliksems van Rome; vreeselijk monster; bloeddorstig dier; vergiftige slang; bloedbad; bloed; bloedbad; bloedige tooneelen.* En zoo gaat het geheel dit boekje door, hetwelk de Staats-Kourant, die zich anders met weinig annonces belast, goedgevonden heeft, plegtig aan Nederland aan te kondigen. Is dit misschien, omdat de schrijver zich ergert, dat iemand aanstoot nam aan de maatregelen van den Czaar der Russen tegen de Katholijken, « welke hij » zoo staat er « *niet schroomde* ongeoorloofd, en » zelfs onstaatkundig te noemen?» of is het, omdat hij uitvaart tegen « het *gewetenloos en laaghartig* bestaan van den » Bisschop van *Chalons*, die tegen de ver- » standelijke en *zedelijke* verlichting der » Universiteit te velde trekt? » of wel omdat hij *Espartero* prijst, als hebbende deze « begonnen het welzijn van den staat op » vaste grondslagen te vestigen, door de » Jezuiten te verdrijven en den overheer- » schenden invloed van Rome uit den staat » te bannen? » of eindelijk, omdat hij « O'Connell, door den helschen geest van » Rome » aangeblazen zegt? of omdat hij het *collège philosophique* prijst, of omdat hij het *placet* verdedigt, of omdat hij het Koninklijk Besluit van 2 Januarij 1842 laakt? Is het daarom, dat de Staats-Kourant der Nederlanden dit werkje in alle gemeentens van het rijk aankondigt.

Doch halen wij nog eenige trekken aan, om den geest, die sommige Nederlanders bezielt, uit dit geschrift nader toe te lichten. Dat *Fieschi*, *Alibeau*, en anderen, die het op het leven van Lodewijk Filips gemunt hebben gehad, door *geld en absolutie tot Koningsmoord* zijn opgeruid, zullen wij maar daarlaten en ons getroosten die namen naast die van *Balthasar Gerards en Ravaillac* te laten opteekenen. Maar wat de schrijver ten laste van onze provincie, onder andere, zegt, kunnen wij niet zoo onverschillig voorbijgaan. Zie hier, wat er, bij gelegenheid dat de Belgische revolutie besproken wordt, bladz. 46 te lezen staat: « *Maastricht*, » *Grave*, *'s Hertogenbosch*, *Nijmegen*, » en andere vestingen kunnen getuigen, » dat de Katholieke bevolking blindelings » hare geestelijkheid gelooven moet, en » dat deze slaafsche gehoorzaamheid haren » grondslag heeft in den geest der Katho- » lieke Godsdienst. Wij hebben het gezien, » in die dagen, ook buiten de vesting en » te platten lande, waar de meerderheid » Roomsch was, dat men 's Lands Regering » verguizende, de Protestanten met *plun-* » *dering en moord* bedreigde, waarin weder » de *bloeddorstige* geestelijkheid eene hoofd- » rol speelde." En die man, in navolging van het Evangelisch Blad, noemt de Katholijke Priesters *lasteraars*! En dat schrift wordt door de Staats-Kourant der Nederlanden alomme aangekondigd!

Dan genoeg. Wij weten zeer goed, dat niet juist zij, die in een zinnelooshuis zijn opgesloten, onder alle menschen de zinneloosten zijn. Maar wanneer razende menschen, die kwaad doen kunnen, door de Regenten zelven worden losgelaten, mogen wij het dezen kwalijk nemen.

AMERIKA

De republiek Haïti is aan de gruwelen der regeringloosheid [illegible] prooi. De zwarten hebben onder de [illegible] eene vreesselijke slagting aangerigt. De havens van het oostelijk gedeelte des eilands zijn in staat van blokkade gesteld, aan de schepen van alle natien is den toegang ontzegd.

DUITSCHLAND

MUNCHEN 1 Mei. De openbare rust is hier heden ernstig gestoord geworden. Eene ingevoerde prijsverhooging van het bier, den geliefkoosden volksdrank, had groote ontevredenheid verwekt. Het gemeen, ondersteund door handwerkslieden en soldaten, had zich in talrijke benden zamengeschoold, de meeste brouwerijen en bierhuizen geplunderd en zich feitelijk verzet tegen de gewapende magt, die tot herstel der orde opgeroepen was, zoodat deze op sommige plaatsen genoodzaakt was de wapenen te gebruiken, en niet zonder bloedvergieten een einde aan de buitensporigheden kon gemaakt worden. Vele inhechtenisnemingen hadden plaats gehad. In den morgen van den 2. had de ruiterij der bezetting nieuwe pogingen tot rustverstoring moeten onderdrukken, en men vreesde dat des avonds andermaal buitensporigheden zouden gepleegd worden, waartegen krachtdadige maatregelen genomen waren.

Den 3 Mei, hadden er tengevolge der goede voorzorgen, die genomen waren ter handhaving der rust, den vorigen avond geene buitensporigheden plaats gehad. Intusschen bleef de bezetting onder de wapenen en dubbele patrouilles doorkruisten voortdurend de stad. Het gebeurde in den avond van den 1. had een te onaangenameren indruk gemaakt, daar het eene stoornis te weeg bragt in de feesten ter gelegenheid van het dien morgen gesloten huwelijk tusschen den Aartshertog Albert.

— Berigten van 4 Mei houden het volgende in: » Ofschoon ook gisteren gedurende den ganschen dag krachtdadige voorzorgen tot behoud der rust genomen werden, en er een groot aantal inhechtenisnemingen plaats hadden, heeft men toch niet kunnen beletten dat tegen den avond op nieuw buitensporigheden zijn voorgevallen, die te betreurenswaardiger zijn, daar zij zich niet binnen de vroegere grenzen bepaald hebben. Nadat het volk zijnen moed aan de brouwerijen gekoeld heeft, zijn gisteren de bakkers en vleeschhouwers aan de beurt geweest. Een twaalftal winkels zijn gisteren avond, tusschen acht en negen ure geplunderd en vernield geworden, eer de gewapende magt, door 500 man van de burgergarde versterkt, erin heeft kunnen slagen de orde eenigzins te herstellen. Dat deze beklagenswaardige buitensporigheden oorspronkelijk alleen door het gepeupel gepleegd zijn, hetwelk daarbij door soldaten van alle regementen der bezetting ondersteund werd, schijnt aan geen twijfel onderhevig te zijn, maar gisteren en eergisteren was dat niet meer het geval, en heeft men in verscheiden herbergen en bierkelders ook studenten en leerlingen der polytechnische school wegens het plegen van baldadigheden in hechtenis moeten nemen.

» Heden is eene publikatie afgekondigd, houdende, dat tot nader order de deuren van alle huizen des avonds ten 8 ure moeten gesloten worden; dat de bewoners zich ter vermijding van onaangenaamheden na dat uur zoo weinig mogelijk op de straten zullen hebben te vertoonen, dat van des voormiddags 6 tot 11 ure volstrekt niet en des namiddags slechts zoo lang mag getapt worden als er geene buitensporigheden worden gepleegd; zullende, ingeval het daartoe komen mogt, de gewapende magt alle herbergen doen ontruimen en de daar aanwezige personen in hechtenis nemen. Wijders is herinnerd aan de bestaande strafbepalingen tegen zamenscholingen op de straten."

Volgens latere berigten uit Munchen van den [illegible] des morgens was het in vorigen avond en nacht rustig gebleven.

— Men schrijft uit Berlijn in dato 13 Mei: De terugroeping van graaf de Hardenberg, gezant van Hanover aan ons Hof heeft hier veel sensatie verwekt. Opgevoed in het protestantismus, heeft hij die leer beleden tot aan zijne komst te 's Hage, alwaar hij geroepen was Hanover bij het Nederlandsche hof te vertegenwoordigen. Dit is nu twee jaren geleden, en het was op dat tijdstip dat hij besloot het Catholicismus te omhelzen. Kort daarna werd hij benoemd tot gezant te Berlijn. Hier even als te 's Hage de godsdienst-oefeningen der Katholijken bijwonende, twijfelde de heer de Hardenberg niet of zijne bekeering was lang bekend, toen hem nu onlangs door zijne regering officieel werd afgevraagd, of het waar was, dat hij van godsdienst was veranderd. Overeenkomstig de waarheid, beantwoordde de graaf dit bevestigend en verklaarde dat hij sedert twee jaren katholiek was. De koning van Hanover, van dit antwoord onderrigt, deed hem per omgaande kourier schrijven, dat hij besloten had hem uit aanmerking van den slechten staat zijner gezondheid terug te roepen, en dat hij zich voorbehield om zijne toekomstige betrekking nader te bepalen. Daar de graaf de Hardenberg de meest gewenschte gezondheid geniet, in den bloei der jaren is, en zich steeds volmaakt van zijne betrekkingen heeft gekweten, is ieder overtuigd dat zijne bekeering de eenige beweegreden is van zijn plotseling ontslag. Deze maatregel heeft in al de kringen onzer hoofdstad eenen levendigen indruk gemaakt, en overal betuigt men de meest ongeveinsde deelneming aan den regtschapen man, die daarvan het slagtoffer is. (*J. d. B.*)

—Het *dagbl. van Augsburg* beweert op grond eener [illegible] uit Londen, dat don Carlos [illegible] lijk van zijne regten op den troon van Spanje afstand heeft gedaan en dezelve heeft overgedragen op zijnen oudsten zoon den prins van Asturie, welke bereids met de spaansche regering in onderhandeling is getreden, om de hand van koningin Isabella te erlangen. Al de mogendheden met uitzondering van Frankrijk, beschouwen dit huwelijk als het beste middel om aller regten te bevredigen, en aan de bestaande geschillen een einde te maken.

ENGELAND

LONDEN 8 Mei.

Het voorgenomen kortstondig bezoek van het Hof naar het eiland Wight, waar het eerlang verwacht werd, schijnt geheel opgegeven, en H. M. zal denkelijk niet voor in de maand Augustus, met Hoogstderzelver gemaal en kinderen, derwaarts gaan Norris Castle, op dat eiland gelegen, waar de Koningin gedurende hare kinderlijke jaren dikwijls vertoefde, zal denkelijk weder de koninklijke residentie aldaar worden, bijaldien men althans met den tegenwoordigen eigenaar, den heer R. Bell, die daarvoor, het mobilair mede begrepen, tusschen de zestig en tachtig duizend ponden sterling verlangt, in schikking omtrent den koopprijs kan komen. Het kasteel is alleraangenaamst, niet ver van de zee gelegen, en bevat zoovele vertrekken dat meer dan 70 menschen aldaar huisvesting en slaapplaatsen vinden kunnen.

— Sir R. Peel heeft eergisteren, in eene uitvoerige rede, de plannen der Regering ten opzigte van de vernieuwing der charter van de Engelsche Bank medegedeeld, met bijvoeging dat hij die aan de kalme overweging van het Huis en de bevolking wilde overlaten. Zijne voorstellen behelsden onder anderen, dat de Bank van Engeland hare tegenwoordige privilegien behouden zou, maar dat eene sterkere scheiding tusschen hare twee departementen zal worden daargesteld, waardoor dat voor de uitgifte onder het toezigt van nieuwe autoriteiten van staan, terwijl het bankdepartement volkomen vrij in zijne handelingen kan blijven. Gelijke afscheiding zal [illegible] opzigte van alle overige banken [illegible] eene nieuwe [illegible] uitgifte worden [illegible], maar de bestaande, behoudens eenige bepalingen omtrent het bedrag der sommen en de meerdere openbaarheid, hare privilegien behouden.

Nog behoort het tot het plan des ministers, dat de Bank van Engeland, met toestemming van drie leden des Gouvernements, hare uitgiften boven de veertien millioen ponden sterling zal kunnen uitstrekken, mits alle voordeelen der meerdere uitgave aan den staat komen. Het charter zou met deze en verscheidene andere wijzigingen een en twintig jaren kracht houden, behoudens de vrijheid van het Parlement om, na verloop van tien jaren op daartoe gedaan voorstel, zich andermaal in de zaak te mengen.

SPANJE.

De ministerieële krisis is van korten duur geweest; sedert tien jaren is geene zamenstelling van een Kabinet met zoo veel spoed ten uitvoer gebragt.

Tot nog toe kent men de ware oorzaak niet van het aftreden van het vorige Kabinet. Men heeft gezegd dat twee van deszelfs leden den verkoop der geestelijke goederen wilden staken, ten einde eene verzoening met den Heiligen Stoel tot stand te brengen, en dat hunne ambtgenooten zich daartegen formeel verzet hadden. Doch de *Heraldo* zonder de oogmerken van sommige ministers te ontkennen, verzekert dat dit de bron niet is geweest der verdeeldheden welke de ontbinding van het Kabinet hebben ten gevolge gehad.

Wat er ook van zij, de komst van den generaal Narvaez in het nieuwe ministerie, is voor Spanje een gunstig voorteeken. De openbare opinie bemint hem niet te [illegible]: men bewondert zijne vastheid van karakter en de opregtheid zijner vaderlandsliefde. Alle die hem kennen zijn overtuigd dat hij zijne antecedenten niet zal verloochenen.

Eene zaak vooral zal het nieuwe bestuur onderscheiden. Men zal die financieele knoeijerijen niet meer zien plaats hebben welke teregt de misnoegdheid van den tegenwoordigen raads-president opgewekt hadden. Indien de gesteldheid der schatkist al niet op staanden voet verbeterd, zal Spanje minstens die tallooze misbruiken niet te betreuren hebben, welke sommige der voorgaande ministeriën zich veroorloofden en welke aan het krediet van dit ongelukkige land zulk eenen geweldigen schok toegebragt hebben. (*J. d. B.*)

— De *Messager* deelt de volgende telegraphische tijding mede:

« De staat van beleg is opgeheven.

» De heer Mazarredo is benoemd tot kapitein-generaal van Madrid, en de generaal Schelly, tot kapitein-generaal van Sevilla."

FRANKRIJK

Op het einde der zitting van den 4 heeft de kamer der pairs, overeenkomstig de konklusien der kommissie bepaald dat men, om eene bijzondere inrigting van onderwijs te stichten, minstens 30 jaren oud zal moeten wezen. Het ontwerp der regering bepaalde dien ouderdom op slechts 25 jaren.

In de volgende zitting is de kamer overgegaan tot het onderzoek van de 2de paragraaf van art. 4, handelende over de voorwaarden welke tot opening eener bijzondere inrigting van onderwijs vereischt worden. Zoo als men weet, is volgens het ontwerp eene dier voorwaarden, dat men niet zal mogen behooren tot een niet wettig in Frankrijk gevestigd godsdienstig genootschap. De hertog d'Harcourt drong op de weglating dier bepaling aan. Bij het vertrek van de post duurde de dis-

kussie voort over dit door den heer d'Harcourt met buitengewoon talent ontwikkeld amendement.

— Het officiële dagblad van Algiers maakt gewag van eenen [illegible] priester die valsche munt in omloop bragt. Men heeft 297 fr. bij hem gevonden in valsche muntstukken van Spanje en Frankrijk. Hij heeft bekend dat die stukken bij de Kabylen vervaardigd worden, waar vier fabrieken van valsche munt in vollen gang zijn.

— De Kamer der Afgevaardigden heeft ten aanzien van sommige artikelen van het wets-ontwerp op de gevangenissen een bepaald besluit genomen. Na langdurige beraadslagingen heeft zij onder anderen de opheffing der bagno's goedgekeurd, en bepaald dat de veroordeelden tot dwangarbeid die straf in opzettelijk daartoe ingerigte huizen zullen ondergaan.

— De Koning heeft, naar Fontainebleau gaande te Villejuif de revue over de nationale garde gepasseerd, waarbij hij van de Hertogen van Nemours en Montpensier was vergezeld. Men denkt dat Z. M. zich spoedig, na zijne terugkomst van Fontainebleau, naar Neuilly begeven zal, waar vele toebereidselen tot ontvangst van het Hof worden gemaakt; de Koninklijke Familie zal zich waarschijnlijk niet voor de maand Augustus naar het kasteel te Eu begeven, en van de reis naar Engeland zou, op aanraden der ministers, dit jaar niets komen.

Eergisteren bragten de Koningin, de Prinses van Joinville, de Hertogin van Koburg, de Hertogen van Montpensier en van Koburg en de heer Cunin Gridaine gezamenlijk drie uren op de tentoonstelling van nationale nijverheid door, en namen alles naauwelijks in oogenschouw. De tentoonstellers hadden zelve in eene der galerijen een salon gedekoreerd, waar de Koningin en de Prinsessen eenigen oogenblikken hebben uitgerust, terwijl de minister vele inzenders aan H. M. voorstelde, die ieder in het bijzonder eenige weinige woorden toevoegde.

— De graaf van Syrakuse, broeder van den Koning van Napels, is andermaal te Parijs aangekomen. Men meent dat zijn Broeder hem herwaarts heeft gezonden om het huwelijk tusschen den graaf van Trapani en Koningin Isabella te bespoedigen.

— De luitenant-generaal Changarnier is door den minister van oorlog naar Parijs ontboden. Men wil dat hij met eene gewigtige zending naar Algerië vertrekken zal.

Het expeditie-leger, dat den 27 April van Algiers naar het Oosten op marsch is gegaan, bestaat uit 7000 man infanterie en 600 man kavallerie, terwijl de levensmiddelen door omstreeks twee duizend muilezels en kameelen gedragen worden.

— Het amendement van den hertog d'Harcourt is, na in de zitting van den 7, door den graaf de Montalembert met zeldzame welsprekendheid te zijn verdedigd, in de volgende zitting door den heer Ch. Dupin hevig aangevallen, door den heer Guizot bestreden en door de heeren de Boissy en Beugnot ondersteund.

De kamer der pairs heeft het amendement van den hertog d'Harcourt verworpen. Die uitslag was te voorzien, hij bewijst dat de vrijheid van geweten in Frankrijk slechts een verdichtsel is: alle onpartijdige dagbladen, de *Courrier Français*, de *Presse*, enz. betreuren het besluit der kamer.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE den 8 Mei.

De Minister van Finantiën, — nader gelet hebbende op de resolutie van den 24 Januarij 1842, nº. 20, houdende maatregelen ter verzekering der patentregten van toonkunstenaars, bij inteekening gegeven door toonkunstenaars, niet gevestigd in de gemeenten alwaar die koncerten plaats hebben, en overwegende dat de bedoelde patentregten meestal niet naar behooren kunnen worden geregeld, dan na afloop der koncerten, dat evenwel alsdan niet zou kunnen worden voldaan aan het doel, bij die resolutie voor oogen geweest; dat, intusschen, volgens art. 1 der wet van den 21 Mei 1819 (Staatsblad No. 34), niemand eenig beroep vermag uit te oefenen, tenzij daartoe voorzien van patent, en dat, volgens art. 25 derzelfde wet, het patent aan de bedoelde toonkunstenaars niet mag worden afgegeven, alvorens het door hen verschuldigde regt ten volle zij voldaan, — heeft, bij resolutie van 25 April jl., No. 15, bepaald, dat het regt door de bedoelde toonkunstenaars verschuldigd, geregeld zal worden na den afloop van het door hen te geven koncert, doch dat het daartoe vereischte patent, vóór den aanvang van het koncert aangevraagd, afgegeven zal moeten worden als waren al de plaatsen van het lokaal tot den vastgestelden prijs bezet, terwijl het regt voor dat *maximum* gekonsigneerd, of daarvoor, ten genoege der ontvangers, borg gesteld zal moeten worden, behoudens om, na afloop van het koncert, hetgene alsdan blijken mogt te veel gekonsigneerd te zijn geweest, te restitueren, of den borgtogt, na betaling der verschuldigde regten, te ontslaan.

Gemelde minister heeft, bij resolutie van 19 April jl. no. 105, bepaald, dat voortaan de ruwe zink of spiauter, in blokken of hoeken, bij doorvoer, op den voet van het koninklijk besluit van den 24 Junij 1843, no. 26, ter exekutie gelegd bij resolutie van den 1 Julij daaraanvolgende, no. 66, voor zooveel de betaling van het deswege verschuldigde transitoregt betreft, kan worden geassimileerd aan het ijzer in blokken en onbewerkt ijzer, vermeld in de lijst, behoorende tot § *c*. van art. 1 van opgemeld besluit.

Nog heeft gen. minister, bij resolutie van 23 April jl. no. 43, te kennen gegeven, dat de apenvellen, voor zoo veel de toepassing van het tarief van regten betreft, bij in-, uit- en doorvoer, behooren te worden gerangschikt onder de pelterijen, en bij resolutie van denzelfden dag, no. 59, goedgevonden en verstaan, zonder op het verledene terug te komen, te bepalen, dat de bichromont van potasch (bichromos potassae), bij in-, uit- en doorvoer, voor zoo veel de betaling van regten betreft, moet worden getarifeerd onder de verwwaren, belast met één per cent der waarde op den invoer.

Bij resolutie van den 30 Maart jl., no. 200, heeft Zijne Exc. aan de heeren arrondissements-direkteurs der direkte belastingen, in- en uitgaande regten en akcijnsen te kennen gegeven, met uitnoodiging, om de betrokken ambtenaren in hun arrondissement dien overeenkomstig in te lichten, dat, in verband met de bepalingen der resolutie van den 14 Maart 1835, no. 96, de regten op vernissen, zoo dikwijls uit eene te nemen proef met den nederlandschen vochtweger zal blijken dat zij met gedistilleerd zijn zamengesteld, zullen moeten geheven worden als van binnenlandsch gedistilleerd, terwijl voor de andere soorten, welke bij aanwending van den vochtmeter geen gedistilleerd aanduiden, de regten zullen geheven worden als van eenen bij het tarief niet genoemden post, en niet als verwwaren.

— De minister van finantiën, in aanmerking nemende dat, zoo van de eene zijde onder den bij het tarief vermelden post van gedistilleerd niet behooren begrepen te worden alle vochten, welke door middel van distillatie verkregen worden, van eene andere zijde evenmin onder het artikel chemikalia kan worden gerangschikt al hetgene als een chemisch produkt is te beschouwen; overwegende dat onder de eerstgenoemde rubriek meer eigenaardig behooren zoodanige gedistilleerde wateren, welke, het zij zuiver af met andere speciën vermengd, dienen tot drank, of wel als grondstoffen of ingrediënten voor andere voorwerpen gebezigd worden, terwijl door chemikalia verstaan worden de zoodanige, welke onder eene bepaalde benaming, volgens pharmakopoea Belgika bij de chimisten of apothekers verkrijgbaar zijn; gelet op de wet, houdende eene belasting op buitenlandsch gedistilleerd; [illegible] ter voorkoming van [illegible] of misbruiken in de toepassing [illegible] genoemde wet, de noodige bepalingen daarstellende, bij resolutie van den 14 Maart 1835 no. 96 goedgevonden, [illegible] gouverneurs der provinciën uit te noodigen, om [illegible] ter regeling van de daarbij betrokken ambtenaren, hun te kennen te geven, dat onder de benaming van chemikalia, in tegenoverstelling van gedistilleerde wateren, alleen zoodanige chemische preparaten kunnen toegelaten worden, welke zijn zamengesteld in de evenredigheid, als bij de pharmakopoea Belgika, vastgesteld bij koninklijk besluit van 28 April en de wet van den 12 Julij 1821 (Staatsblad nº. 2 en 7), is omschreven; terwijl alle andere voorwerpen, onder den naam van chemikalia aangegeven, en zamengesteld uit gedistilleerd, waarvan de graden sterkte volgens den nederlandschen vochtmeter kunnen worden aangeduid, alleen als gedistilleerd zullen zijn te beschouwen, en dien overeenkomstig, zoo ten aanzien van de regten als van de akcijnsen, behooren behandeld te worden; zullende de ambtenaren, in geval van verkeerde aangiften, de belanghebbenden op deze bepalingen voor 's lands indachtig maken, en bij volharding in hunne aangifte, deswege opmaken proces verbaal van bekeuring, met in beslagneming der goederen, in overeenstemming met de bestaande wetten.

'S GRAVENHAGE den 9 Mei.

Heden is, bij gelegenheid van den verjaardag van H. K. H. Mevrouw de Prinses Albert van Pruissen, alhier groote parade gehouden in de Malibaan, hebbende de troepen van het garnizoen daarbij eenige manœuvres verrigt.

Eergisteren avond hebben HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje, Prinses Louisa en de Prinsen Alexander en Hendrik, de eerste voorstelling van de Koninklijke Engelsche pantomimisten met Hoogstderzelver tegenwoordigheid vereerd.

— Het volgende wordt nader opgegeven als de indeeling en emplacement staat der daarbij genoemde korpsen van het leger, op den 24 dezer.

Kavalerie.

Brigade. Generaal-majoor graaf Dumonceau; 1ste luit. Marcella adjudant, luitenant-kolonel Rigot de Begnins, chef van den staf; kapitein Klapp, adjunct-chef, te 's Hertogenbosch.

Dragonders. 1ste regiment, kolonel Storm de Grave, luit.-kolonel Verheijen, te 's Hage; majoor van Akerlaken, 1ste, 2de, 3de, 4de en 5de eskadron te 's Hage; hoofd-administratie te 's Hage.

2de regiment. Luit.-kol. komm. von Wiebeking; luit.-kolonel Habets, te Haarlem; majoor van Merlen, 1ste en 2de eskadron te Amsterdam; detachement te Naarden, 3de, 4de en 5de eskadron te Haarlem; hoofd-administratie te Haarlem.

3de regiment. Luit.-kolonel Nepveu; luit.-kolon. baron van Voorst tot Voorst, te Deventer; majoor Zehelein, 2de eskadron te Zutphen; 1ste, 3de, 4de en 5de te Deventer; detachement te Arnhem; hoofd-administratie te Deventer.

Lansiers. 1ste regiment, kolonel baron Snouckaert van Schauburg; luit.-kolonel van Toll, te 's Hertogenbosch; majoor van Utenhoven, 1ste en 2de eskadron te Tilburg; 3de en 4de eskadron te 's Hertogenbosch; hoofd-administratie te 's Hertogenbosch.

2e regiment. Kolonel de Bellefroid; luitenant-kolonel baron van Heerdt, te Maastricht; majoor baron Snouckaert van Schauburg, 1ste eskadron te Roermonde, 2de en 3de te Maastricht, 4de te Venlo; hoofd-administratie te Maastricht.

Eskadron jagers. Ritmeester König, te Maastricht; in administratie bij het 2de regiment lansiers.

Artillerie.

Brigade. Generaal-majoor Falter, kommandant van het personeel; 1ste luitenant Mel, adjudant te 's Hage.

1ste regiment. Kolonel van Rappard, kapitein Frantzen, adjudant te Maastricht; majoor van Rijneveld, 1ste, 2de, 3de, 4de en 7de eskadron te Nijmegen; detachement te Maastricht en Naarden; majoor Verniers van der Loeff, 5de, 6de, 12de, 13de en 14de eskadron te Maastricht; majoor Engelberts, 8ste en 9de eskadron te Grave; majoor Sommerton, 10de en 11de eskadron te Venlo; hoofd-administratie luitenant-kolonel Dinaux, te Nijmegen.

2de regiment. Kolonel Heydenreich, kapit. Wagner, adjudant te Bergenopzoom; majoor van der Beek, 1ste, 2de, 3de, 4de en 5de eskadron te Breda; detachementen te Geertruidenberg en Willemstad; majoor van Deventer, 6de, 7de en 8ste eskadron te 's Hertogenbosch; detachement te Heusden; 9de, 10de, 11de en 12 eskadron te Bergenopzoom; 13de en 14de eskadron te Gorinchem; detachementen te Woudrichem en Louvestein; hoofd-administratie luit.-kolonel van Roosendaal te Gorinchem.

3de regiment. Kolonel Meyl, kapitein Tindal, adjudant te Vlissingen; majoor Bentinck, 1ste en 2de eskadron, te Dordrecht; majoor Daniels van Wijkhuise, 3de, 4de, 10de en 11de eskadron te Vlissingen; detachementen te Bath en Breskens; 7de eskadron te Neuzen; detachement te Ellewoutsdijk; majoor den Beer Poortugael, 8ste en 9de eskadron aan den Helder; 5de, 6de, 12de en 13de eskadron te Delft; detachement te 's Hage; trein, 1ste en 2de eskadron te Delft; hoofd-administratie luitenant-kolonel Beeckman, te Delft.

Rijdende artillerie. Luitenant-kolonel Kommandant de la Court; 1ste luitenant Nuy, adjudant te Amersfoort; 2de eskadron te 's Hage; majoor jhr. Singendonck; 1ste, 3de, 4de en 5de eskadron, te Amersfoort; hoofd-administratie te Amersfoort.

Korps Pontonniers. Luit.-kolonel Knoote, te Zutphen; in administratie bij het 1ste regiment artillerie.

Brigade. Luitenant-kolonel Hoogeveen, direkteur der stapel- en konstruktiemagt te Delft; kompagnie werklieden, kapitein Joos, te Delft; in administratie bij het 3de regiment artillerie.

Ingezonden Stukken.

Breda den 6 Mei.

Heden had, in een der lokalen van het Katholijk Burger-Gasthuis, te dezer steden eene zeer belangrijke plegtigheid plaats: de prijsuitdeeling, namelijk, aan de meerendeels arme kinderen, die ongeveer twee honderd vijftig in getal, aldaar, onder de leiding van den Weleerwaardigen Rektor van dat nog jong en toch overoud, achtbaar Gesticht, door eenige der Zusters van Liefdadigheid, in de beginselen der Christelijke Leer en in vrouwelijke handwerken onderwijs wordt gegeven. — Niet weinig werd die belangrijke plegtige gebeurtenis er door verhoogd, dat de schoolprijzen waren aangekocht uit den opbrengst eener verloting, onder de loffelijke onvermoeide pogingen van een viertal Bredasche dames in den verleden jare tot stand gebragt. De plegtigheid, bijgewoond door eene aanzienlijke vrouwenschaar, werd geopend, door eene allertreffendste aanspraak van den Weleerwaarden Heer Petrus Werden, Kapellaan der parochie in de Brugstraat alhier, waarbij Zijn Weleerwaarde, na volgens gewoonte, op de meest indrukmakende wijze, de hooge waarde van liefdedaden te hebben betoogd, meer bijzonder, al het verdienstelijke deed opmerken, der bemoeijingen van het gedacht lofwaardig viertal Dames, mitsgaders van allen die tot bereiking van hun zoo edel doel, het hunne hadden bijgedragen. Zijn Weleerw. bad, uit het binnenste zijns harten, allen daarvoor de wenschelijkste vergelding toe; deze schoolinrigting in de weldadigheid van Breda's meer gegoede ingezetenen op het dringendst aanbevelende.

Na deze rede, die bij al de aanwezenden den diepsten indruk te weeg bragt, hieven eenige der schoolkinderen een op die feestgelegenheid toepasselijk lied aan, waarna elk uit de handen der dames een naar bekwaamheid en behoefte geëvenredigden prijs ontving. Met kinderlijke eenvoudigheid betuigde een der kleinste schoolmeisjes, mede uit naam harer gezellinnetjes voor dit alles hunne innige erkentelijkheid.

De Weleerw. heer Werden, nu, nogmaals het woord opgevat hebbende, verzekerde den Weleerw Rektor en de Godgewijde Zusters van zijne uiterste voldoening, hen allen, vooral de eeuwige belangen dien aan hunne zorg toevertrouwde schooljeugd aanbevelende. Een danklied der beweldadigde kinderen besloot eene plegtigheid, om welke naar eisch te beschrijven, de verslaggever eene andere penne zou behoeven, dan hij in staat is te voeren; terwijl hij even daarom zich niet zal verstouten, het nooit te volprezen viertal dames aan te sporen, op den ingeslagen weg te blijven voortgaan, met in het belang der schooljeugd in Breda's Gasthuis, werkzaam te zijn: daarbij voortdurend den bijstand van Breda's beminnelijk geslacht genietende, en alzoo eenparig heil en vreugde in 't ronde helpende verspreiden, een der schoonste gedeelten van de taak der vrouw te vervullen: tusschen de doornen des aardschen levens hemelrozen te vlechten.

W.

's Bosch Mei 1844.

Wanneer men de mededeelingen van de verschillende nieuwsbladen mag gelooven en inzonderheid die van het *Handelsblad* van Woensdag den 9 Mei jl. inziet, waarbij om krijgskundige konsideratien het verwerpen van den spoorweg van Antwerpen over Breda en 's Bosch wordt medegedeeld, van eenen spoorweg waartoe geene bijdrage van het gouvernement gevorderd werd, dan voorzeker ziet men een duidelijk bewijs, dat de voordeelen, welke de geest van vooruitgang oplevert, voor eenige enkele provincien in pacht, niet voor al de deelen des rijks kunnen verkregen worden.

Het *Handelsblad* laat op deze voor dit gewest zoo verpletterende tijding onmiddelijk als eene pleister op de wond de mededeeling van een zoogenaamd projekt volgen, van eenen spoorweg over Weert naar Roermond, om was het mogelijk hierdoor het ter nedergeslagene riet wederom op te beuren; intusschen die eenigzins met de plaatselijke omstandigheden bekend is, zal dadelijk dit plan als eene hersenschim moeten beschouwen, daar zich niemand door onderlinge deelneming zal wagen in eene onderneming welke geen het minste vooruitzigt, geen voordeel opleveren kan.

Waarom is de staat veiliger met eenen spoorweg uitloopende op de Pruissische grenzen, dan met eenen op Belgie? Mogelijk is heden Belgie, en morgen Pruissen voor ons meer geducht; zulks hangt van omstandigheden af. Maar verdiepen wij ons niet in berekeningen, welke tot niets zullen leiden, terwijl men niet overtuigd wil zijn.

Men moet de oorzaak op een geheel ander terrein overbrengen. De Provincie Noord-Braband is Katholijk, en dit is genoeg om haar in alle de voordeelen van de tijdsomstandigheden niet te doen deelen; maar waarom laat men dan dezelfde gelijke lasten van begunstigde provincien op dit gewest drukken, wanneer men haar van de voordeelen eener industriële ontwikkeling verstoken houdt, of wil men de tijden van voor 1794 wederom terugroepen? Welnu dat men er openlijk vooruit kome, en het masker afwerpe dat steeds de Provincie Noord-Braband als eene provincie van het Koningrijk der Nederlanden heeft doen voorkomen, opdat de geheele wereld zien moge dat de generaliteits-landen herrezen zijn. Het is te hopen, dat Zijne Majesteit, welke zooveel belang in deze Provincie stelt en afkeerig is van alle onregt, met deze bijzonderheden bekend worde, opdat voortaan de militaire konsideratien niet zwaarder wegen mogen als de belangen van eene geheele Provincie en verdere deelen des Rijks. Men zal nader op het exceptionneel systeem in deze Provincie terug komen, en wel bijzonder over den onder water aan te leggen klinkerweg op Vlijmen. Met verzoek deze en volgende in uw veel gelezen wordend Dagblad te willen opnemen, zult UEd. verpligten,

Uw bestendige lezer.

Eindhoven 12 Mei 1844.

Aan alle gevestigde Handboog-Schutterijen, der provincie Noord-Braband, wordt langs dezen weg voorloopig kennis gegeven, dat er door de Societeit de Harmonie te Eindhoven op Maandag den 10 Junij andermaal een wedstrijd zal gehouden worden, dat de prijzen zullen bestaan, in eene silveren vergulde medaille, eene zilveren en eene bronzen medaille, de laatste zal aan de verst komenden worden uitgereikt.

Den Heeren Schutters, welke dezen wedstrijd zal na afloop van den wedstrijd een koude collation worden aangeboden, en zullen ook deze Heeren vrijen toegang hebben, tot het Bal dat op gemelden dag zal worden gegeven.

Advertentien.

, De Wed. *J. M. OTKENS*, ondernemster van publieke verkoopingen, te 's *Hertogenbosch*, zal ten overstaan van derzelver *Zoon*, beëedigd Ambtenaar op *Dingsdag den 21 Mei 1844*, des namiddags ten *twee* uren, en volgenden dag, ten woonhuize van Mejuffrouw BROUCX, in de Verwerstraat, publiek verkoopen:

Een zindelijke Inboedel,

bestaande in:

KABINETTEN, een SECRETAIRE, LEDIKANTEN met Behangsels, BUREAU, LADETAFELS, STOELEN, TAFELS, SPIEGELS en PLATEN achter GLAS, KOPER, TIN, GLAS en AARDEWERK, welgevulde BEDDEN en MATRASSEN met derzelver toebehooren en hetgeen verder zal worden geveild.

Daags te voren van des voormiddags 9 tot 12 en des namiddags 2 tot 5 uren voor een ieder te zien.

ZEGT HET VOORT.

Finantiele belangen.

Mr. BERNARDUS HARTOGENSIS,

Keizerstraat te *'s Bosch.*

Annonceert, dat hij gedurende deze maand Mei zonder eenige korting uitbetaalt de nu UITGELOTE OOSTIND. LOSRENTEN met bij betaling der verschenen renten en tegen den Beursprijs. Koopt de NIEUWE 3 PERCENTS RECEPISSEN en in antwoord op de hem gedane aanvragen, berigt geeft, aan alle Geestelijke en Wereldlijke Besturen, dat hij tegen eene onbeduidende vergoeding zich nu ook belast met, DE ONTVANGST DER RENTEN OP HET GROOTBOEK ETC., zoo billijk als redelijkerwijs doenlijk deze korting zullende stellen. Zich daarvoor thans aanbeveelt.

, De Ondergeteekende FABRIJKANT in

SIGAREN,

HOF-LEVERANCIER

VAN ZIJNE MAJESTEIT DEN KONING DER NEDERLANDEN

EN GEBREVETEERD DOOR

Z. K. H. den Prins van Oranje.

Door meerder uitbreiding van zijnen HANDEL een TWEEDE FABRIEK te *Amsterdam* op het Water, tegen over de nieuwe Beurs opgerigt hebbende, geeft langs dezen weg zijne geëerde begunstigers en handelsvrienden daarvan kennis, zich bij deze gelegenheid in derzelver voortdurende gunst en vriendschap aanbevelende, zullende alzoo hunne bestellingen na primo Mei ter hunner keuze zoo wel aan zijn huis te *Amsterdam* als te *'s Hertogenbosch* kunnen gedaan worden, en derzelver orders in beide etablissementen met den meesten ijver en bereidvaardigheid worden uitgevoerd.

's Hertogenbosch den 30 April 1844.

S. Jacobi Benjamin.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Zaturdag 11 Mei 4½ ure.

W. S. 2½ pCt. 60⅞, [illegible]. Nieuwe 3 pCt. 75[illegible]. [illegible] 5 pCt. 100[illegible], [illegible]. Synd. 4½ pCt. 98[illegible]. Handelm. [illegible]. O. I. 5 pCt 100[illegible]. Rijn Spoorw. 103[illegible]. Aand. Holl. Spw. 109, 110. Ard. 85 p. st. 22[illegible]. Dito Coupons [illegible]. Dito 5 pCt. 95[illegible], 95. Post. te L. 2½ pCt. 46[illegible]. [illegible] Rusch [illegible] Dito 4 pCt. 91.

Gedrukt bij D. A. A. DE ROOIJ.